

Nr 85.

Av herr **Wagnsson**, *angående tillämpning å vissa timlärare av avlöningsreglementet för lärare vid folk- och småskolor.*

Enligt Kungl. Maj:ts avlöningsreglemente för lärare vid folk- och småskolor (Svensk författningssamling nr 868/1937) kan i vissa fall vid skolorna anställas timlärare. Beträffande dessa timlärare heter det i 1 §: »Timlärare i läsåmne äger åtnjuta *arvode* enligt de i 34 § meddelade bestämmelserna.»

I reglementet har härmed införts en benämning »läsåmne» som icke förefinnes i folkskolans stadga eller i tidigare reglementen och förordningar som röra folkskolan. I folkskolestadgan (§ 12) benämnas nämligen samtliga folkskolans undervisningsämnen *läroämnena*. Huruvida ett särskiljande mellan »läsåmnena» och »övningsämnena» i folkskolan är påkallat, finnes i detta sammanhang endast skäl beröra i så måtto, att en klar definition av dessa begrepp vore önskvärd.

Behov av timlärare uppstår särskilt, då någon av lärarna förordnats till överlärare och därvid erhållit viss nedsättning i undervisningsskyldigheten. Det är också endast i detta fall statsbidrag till avlönande av timlärare kan utan särskilt medgivande av skolöverstyrelsen utgå. (Kungl. Maj:ts kungörelse nr 999 angående statsbidrag till avlöning av lärare vid folk- och småskolor m. m. § 4 mom. 3.) Överlärarna torde oftast önska befrielse från undervisning i sådana ämnen som teckning, sång eller gymnastik. Såväl ålder som intresseinriktning hos överlärare göra detta antagande troligt. I regel torde det också vara för skolorna lämpligast, att timlärare anlitas för de nyss nämnda ämnena. Inom eller utom skolan finnas ofta just för undervisning i sång, teckning eller gymnastik specialutbildade lärarkrafter att tillgå. Anlitas dessa, blir nu följdén, att kommunen får utan bidrag av statsmedel avlöna dessa timlärare, medan staten helt betalar arvodet till timlärare, om överläraren själv undervisar i de nyss angivna ämnena och låter timläraren övertaga undervisningen i t. ex. geografi och historia. Överläraren tvingas härigenom att behålla den undervisning, för vilken han måhända är minst skickad.

Vid framläggandet av propositionen nr 270 år 1937 (sid. 90) anslöt sig emellertid vederbörande departementschef till skolöverstyrelsens förslag rörande timlärare, vilket innebar, att avlöningsreglementets bestämmelser om timlärare skulle avse lärare i vilket som helst av folkskolans läroämnena utom i slöjd och hushållsgöromål, för vilka särskilda avlönings- och statsbidragsbestämmelser gälla. Då riksdagen lämnat vad departementschefen i förevarande avseende anfört utan erinran, synes det icke hava varit riksdagens mening att — såsom nu blivit fallet — allt arvode åt timlärare i sång, teckning och gymnastik skall åvila kommunerna, medan timlärare i folkskolans övriga

läroämnen, slöjd och hushållsgöromål däri inbegripna, avlönas med statsmedel. Under alla förhållanden är en ändring av de ifrågavarande bestämmelserna av behovet påkallat.

I anslutning till det anförda hemställes därför,

att riksdagen måtte besluta att avlöningsreglementet för lärare vid folk- och småskolor skall äga tillämpning å timlärare i vilket som helst av folkskolans läroämnen utom slöjd och hushållsgöromål.

Stockholm den 22 januari 1938.

Ruben Wagnsson.
